

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Boldișor Alexandru

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 07.11.2018 – 02.03.2021;

Instanța de apel: 12.04.2021 – 14.12.2021;

Instanța de recurs: 04.04.2022 – 22.06.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 02 martie 2021, Boldișor Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, adică în sumă de 35 000 (treizeci și cinci mii) lei, cu privarea de a ocupa funcții în domeniul reglementării proprietății funciare pe un termen de la 3 ani.

S-a încasat de la Boldișor Alexandru în buget de stat cheltuielile de judecată în sumă de 1 820 (o mie opt sute douăzeci) lei.

Cerințele procurorului privind încasarea de la Boldișor Alexandru în buget de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de 22 224, 25 lei, s-au respins ca neîntemeiate.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, Boldișor Alexandru, activând în baza dispoziției nr. 40-p din 12 iunie 2012, a Primarului satului Xxxxxxxx, Moiseev Nicolae, în calitate de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare în cadrul primăriei satului Xxxxxxxx, r-nul Ștefan-Vodă, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative, fiind obligat să nu comită acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de

serviciu, acționând contrar prevederilor art. 22 alin. (1) lit. a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția RM, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, având obligația să desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, a comis infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe: în baza Deciziei Primăriei satului XXXXXXXX, r-nul Ștefan-Vodă nr. 13 din 01.03.1992, deținătorului Cocean Gheorghe, i s-a repartizat în proprietatea privată pământul cu o suprafață totală de 0,195 ha, cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxx, fiindu-i eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren la 19.03.2000. În baza Deciziei Primăriei satului XXXXXXXX, r-nul Ștefan-Vodă nr. 53 din 01.03.2000, deținătorului Cocean Daria, i s-a repartizat în proprietatea privată pământul cu o suprafață totală de 0,5021 ha, cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxx, fiindu-i eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren la 19.03.2001.

La 09.06.2017, soții Cocean Gheorghe și Cocean Daria s-au adresat la Oficiul Cadastral Teritorial Ștefan-Vodă, pentru a înregistra terenurile cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx, în baza titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, unde solicitarea de înregistrare fiindu-le respinsă.

Totodată, fiindu-le comunicat, că terenurile nominalizate, aparțin cu drept de proprietate cetățeanului Tigai Ion locuitor al s. XXXXXXXX, r-nul Ștefan-Vodă, care le-ar fi cumpărat de la Topor Serghei, locuitor al s. XXXXXXXX, r-nul Ștefan-Vodă, în anii 2014 și 2015, respectiv.

Astfel, Boldișor Alexandru, ignorându-și obligațiunile de serviciu stipulate inclusiv în capitolul „Atribuțiile de serviciu” pct. 3 și 4 a Fișei de post, contrasemnate de Boldișor Alexandru la 06.06.2012 și aprobate de către Primarul s. XXXXXXXX, Moiseev Nicolae, la 10.06.2012, fiind responsabil inclusiv de prezentarea înregistrării și eliberarea documentelor deținătorilor de teren, pregătirea documentelor necesare pentru deținătorii de teren, identificarea deținătorilor de teren conform art. 11 Cod Funciar și fiind responsabil de executarea atribuțiilor sale de serviciu în strictă conformitate cu legislația în vigoare și de calitatea materialelor elaborate, circumstanțe care sunt stipulate în capitolul „Responsabilitățile” a Fișei de post al specialistului pentru reglementarea regimului proprietății funciare în cadrul primăriei, fiind numit în funcția respectivă prin Dispoziția primarului s. XXXXXXXX nr. 40-p din 12.06.2012, depășind atribuțiile sale de serviciu, în perioada anilor 2014-

2015, data și circumstanțele concrete nefiind stabilite, a întocmit, contrasemnat și a eliberat, fără verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu Registrul înregistrării a deciziilor primăriei din anii 2000 și 2001, titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx (în pofida faptului că aceste terenuri au fost deja transferate legal în proprietatea privată familiei Coceban) cetățeanului Topor Serghei, indicând data eliberării 30.08.2001, adică pe când nu deținea funcția respectivă în Primăria s. Xxxxxxxx.

Ca urmare, titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx, au fost înregistrate la Serviciul cadastral Teritorial Ștefan-Vodă, în baza cărora Topor Serghei a fost trecut în Registrul bunurilor imobile ca proprietar al terenurilor date, ulterior fiind înstrăinate cetățeanului Tigai Ion, care la momentul actual este proprietar al acestora.

Continuând acțiunile sale ilegale, aflând și înțelegând că poate fi tras la răspundere penală pentru cele săvârșite, cu scopul evitării pedepsei și aplanării conflictului, adică reducerii urmărilor nefaste ca rezultat al acțiunilor sale, Boldișor Alexandru, a încercat să camufleze și să aplaneze conflictul cu familia Coceban, adică acționând în scopul recuperării prejudiciului cauzat, optând pentru același procedeu ilegal, depășind atribuțiile sale de serviciu, în anul 2017, data și circumstanțele concrete nefiind stabilite de către organul de urmărire penală, a întocmit, contrasemnat și a eliberat, fără verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și cu Registrul înregistrării a deciziilor primăriei din anii 2000 și 2001, soților Coceban alte două titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale xxxxxxxxxxxx (cu o suprafață de 0,3293 ha, înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri sub nr.2073, din 01.02.2005) și xxxxxxxxxxxx (cu o suprafață de 0,5006 ha înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri, sub nr.1973 din 25.08.2001), referindu-se la deciziile primăriei: nr. 13 din 01.03.1992 și nr. 53 din 03.11.2000, respectiv (deși „de facto” Decizia primăriei nr. 53 a fost adoptată la 01.03.2000, conform titlului inițial al deținătorului Coceban Daria), indicând în rubrica „eliberat la...” anii 2005 și 2001, adică perioada de timp când ultimul nu a activat în funcția respectivă.

În așa mod, a fost stabilită suma totală a prejudiciilor cauzate de acțiunile ilegale ale Boldișor Alexandru este de 7392 lei, care reprezintă o daună considerabilă.

Astfel, instanța de judecată a constatat că prin acțiunile sale intenționate, Boldișor Alexandru a comis o infracțiune prevăzută la art. 328 alin. (1) Cod penal, conform indicilor – depășirea atribuțiilor de serviciu, manifestată în mod vădit, a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate de lege cauzând daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale

persoanelor fizice.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Cotovici Eugeniu cu inculpatul Boldișor Alexandru au declarat apel, prin care au solicitat casarea sentinței din 02.03.2021 în privința lui Boldișor Alexandru, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Boldișor Alexandru să fie achitat.

3.1 În motivarea apelului au invocat, cu referire la învinuirea înaintată de organul de urmărire penală prin actul de învinuire, că în esență incriminează condamnatului comiterea infracțiunii imputate în două capete de acuzare, printr-o acțiune continuă, și anume: 1) depășind atribuțiile sale de serviciu, în perioada anilor 2014-2015, data și circumstanțele concrete nefiind stabilite, a întocmit, contrasemnat și a eliberat, fără verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu Registrul înregistrării a deciziilor primăriei din anii 2000 și 2001, titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx (în pofida faptului că aceste terenuri au fost deja transferate legal în proprietatea privată familiei Coceban) cetățeanului Topor Serghei, indicând data eliberării 30.08.2001, adică pe când nu deținea funcția respectivă în Primăria s. xxxxxxxx; și al 2)-lea capăt de acuzare: în anul 2017, data și circumstanțele concrete nefiind stabilite de către organul de urmărire penală, a întocmit, contrasemnat și a eliberat, fără verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri și cu Registrul înregistrării a deciziilor primăriei din anii 2000 și 2001, soților Coceban alte două titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastrale xxxxxxxxxxxx (cu o suprafață de 0,3293 ha, înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri sub nr. 2073, din 01.02.2005) și xxxxxxxxxxxx (cu o suprafață de 0,5006 ha înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri, sub nr.1973 din 25.08.2001), referindu-se la deciziile primăriei: nr.13 din 01.03.1992 și nr.53 din 03.11.2000 respectiv (deși „de facto” Decizia primăriei nr. 53 a fost adoptată la 01.03.2000 conform titlului inițial al deținătorului Coceban Daria), indicând în rubrica „eliberat la...” anii 2005 și 2001, adică perioada de timp când ultimul nu a activat în funcția respectivă. Respectiv consideră că pentru fiecare capăt de acuzare, urmează separat a fi analizată întrunirea componentei infracțiunii...

Menționează că răspunderea penală, în interiorul termenului de prescripție, poate surveni doar în cazul în care acțiunile comise cu depășirea atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice. Pentru primul capăt de acuzare, în cazul în care admitem cauzarea prejudiciului persoanelor fizice, atunci organul de urmărire penală, a recunoscut în calitate de părți vătămate pe soții Coceban (necăținând la faptul că acestora le-a fost eliberate titluri de autentificare a

drepturilor deținătorilor de teren, acest drept nu a fost înregistrat în registru bunurilor imobile, nici în registru de evidență a deținătorilor de teren a primăriei s. XXXXXXXX, conform deciziilor emise), cu constatarea de către OUP a datei comiterii pretensei infracțiuni pe perioada anului 2014-2015. Respectiv data limită urmează a fi considerată 31.12.2015. În conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1), lit. b) Cod procedură penală, prescripția pentru a tragere la răspundere penală a expirat la 31.12.2020, iar cu includerea suspendării acestor termene pe perioada 17 martie 2020 - 15 mai 2020 (perioada stării excepționale), prescripția tragerii la răspundere penală a expirat în acest capăt de acuzare la data de 01.03.2021.

Cu referirea la al doilea capăt de acuzare, menționează că componența infracțiunii încriminate nu este întrunită, deoarece eliberarea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorilor de teren pe numele soților Cocean a fost efectuată prin decizia consiliului local XXXXXXXX din 28.09.2017. Deci, o acțiune efectuată la decizia administrației publice locale, în interesul direct a soților Cocean, fără cauzarea cărorva prejudicii altor interese, ori, OUP nu a recunoscut în capătul dat nici o parte vătămată.

Suplimentar la argumentele invocate, Boldișor Alexandru, în explicarea exercitării atribuțiilor sale de serviciu în coraport cu eliberarea titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorului de teren, aflate în litigiu, comunică următoarele: „Am fost angajat la primăria s. XXXXXXXX din 12 iunie 2012 în calitate de specialist în reglementarea regimului funciar. La începutul anului 2014 am semnat împreună cu primarul și secretarul consiliului sătesc XXXXXXXX titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numerele cadastrale xxxxxxxxxxxx cu suprafața de 0.5021 ha și xxxxxxxxxxxx cu suprafața de 0.195 ha, pe numele cet. Topor Serghei. Înainte de a semna aceste titluri am verificat în baza Registrului de evidență a bunurilor imobile și am depistat că la multe terenuri nu erau înregistrate drepturile de proprietate. Atribuirea cotelor de teren conform art. 12 Cod Funciar, a fost o competență a Comisiei funciare din s. XXXXXXXX, care a activat până la numirea mea în funcție, adică pe perioada demarării Programului „Pământ,,.

În procesul de înregistrare masivă a terenurilor pe localitate s-au comis mai multe erori, adică înregistrarea în Registru de evidență nu a fost dusă până la sfârșit, terenurile sus menționate nu erau înregistrate în Registru. Pentru a clarifica această situație, primăria a inițiat procedura de corectare a erorilor comise, fapt confirmat prin Decizia Consiliului sătesc XXXXXXXX nr. 5/2 din 08.08.2017, prin care s-au adresat la Agenția Relații Funciare și cadastru pentru corectarea erorilor comise la 47 persoane, deținători de terenuri agricole și terenuri pentru construcții din intravilan. Terenurile din blocul acesta 8537312 în număr de 106 parcele erau atribuite bugetarilor câte 0.50 ha fiecare conform Deciziei nr. 53 din 03.11.2000, care din pricină necunoscută nu era de regăsit nici la Cancelaria de Stat sector Căușeni, nici la

arhiva raională, nici la Primărie. La momentul acela din 106 parcele amplasate în acest câmp pe 26 parcele nu erau înregistrate dreptul de proprietate asupra lor în Registrul de evidență a bunurilor imobile. Dreptul de proprietate se confirmă prin înregistrarea individuală a fiecărui proprietar de titluri. Altă informație despre deținătorii de terenuri neînregistrați nu a avut, căci cet. Cocean Gheorghe și Cocean Daria nu au achitat impozitul funciar cuvenit, fapt confirmat de dânșii, altfel se poate de spus că dânșii dețineau terenurile date ilegal. Atribuirea cet. Cocean Daria a titlului de proprietate pe terenul cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx, trezește unele dubii.

În anul 2017 cet. Cocean Gheorghe și Cocean Daria au apelat la OCT Ștefan-Vodă ca să li se înregistreze dreptul de proprietate asupra terenurilor date, dar au fost informați că aceste terenuri au fost înregistrate în anul 2014 pe altă persoană. Cet. Cocean Gheorghe și Cocean Daria s-au adresat la el și la primarul satului să le lămurească situația dată. La primărie a fost invitat fostul inginer cadastral până în anul 2012, dl Ghidirim Anatolie care a dat lămurire că o parte din terenuri erau deținute individual de către proprietari care achitau impozitul funciar corespunzător, iar o parte de terenuri erau date în arendă agenților economici conform contractelor de arendă. Existau mai multe erori de suprapunere a terenurilor.

În urma verificării tuturor deținătorilor de teren s-a depistat un teren cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx care la momentul verificării nu a fost atribuit nimănui și nici nu era înregistrat în Registrul de evidență a bunurilor imobile. După spusele dl Ghidirim Anatol reiese, că la momentul atribuirii terenurilor în proprietate conform Deciziei nr. 53 din 03.11.2000 s-a comis o eroare, adică o suprapunere a terenurilor date.

Cet. Cocean Daria și Cocean Gheorghe li s-au perfectat alte titluri pe teren cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx și xxxxxxxxxxxx, fapt confirmat prin Decizia Consiliului sătesc Xxxxxxxx nr. 6/5 din 28 septembrie 2017.

Consideră că învinuirea înaintată de depozedare a cet. Cocean Daria și Cocean Gheorghe nu are nici un temei, deoarece cet. Cocean Daria și Cocean Gheorghe după înregistrarea titlurilor noi de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren la Agenția Servicii Publice raionul Ștefan-Vodă, trebuie să devină proprietarii terenurilor date.

La pronunțarea sentinței nu s-a constatat nici o probă care să demonstreze vinovăția directă a inculpatului, iar sentința se bazează pe probe declarative și indirecte. Funcția sa era de execuție, adică îndeplinea dispozițiile primarului și deciziile Consiliului local, nu putea lua și semna de sine stătător alte acte eliberate de Administrația Publică Locală.

Aduce la cunoștință o decizie a Consiliului Sătesc Xxxxxxxx care nu a figurat în procesul cercetărilor și la emiterea sentinței în cauză cu nr. 5/4.3 din 20 aprilie 2007, unde se vede clar, că cererea cet. Cocean Gheorghe în privința atribuirii terenului dat de 0.50 ha în arendă cu scoaterea la licitație, a

fost amânată pe următoarea dată, care nu a mai avut loc, iar pe terenul dat ulterior a fost emis un titlu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021 a fost respins ca nefondat apelul comun al inculpatului Boldișor Alexandru și avocatului Eugeniu Cotovici, cu menținerea sentinței Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 02 martie 2021.

4.1 *Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate* a reținut ca dovedită indubitabil vinovăția inculpatului Boldișor Alexandr, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „depășirea atribuțiilor de serviciu, manifestată în mod vădit, a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate de lege cauzând daune în proporții considerabile (total 7392 lei) intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”.

S-a statuat că prin declarațiile inculpatului, părților vătămate Cocean Daria și Cocean Gheorghe cât și a martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată și materialul probatoriu prezentat în instanța de judecată, cu certitudine s-a constatat săvârșirea infracțiunii imputate.

S-a apreciat declarațiile părților vătămate drept credibile, fiind date sub jurământ și confirmate prin totalitatea probelor examinate în instanța de judecată.

Colegiul a reținut că părțile vătămate Cocean Gheorghe și Cocean Daria dețineau terenuri în baza deciziei primăriei emise în anul 2001. Ulterior, deja, s-a stabilit că aceste terenuri au fost înregistrate având ca proprietar pe Topor Serghei, care l-a rândul său a încheiat contract de vânzare-cumpărare cu Tigai Ion. Astfel, părțile vătămate au fost prejudiciate, fiindu-le înstrăinate terenurile.

Faptul că inculpatul, Boldișor Alexandru a declarat că posibil au fost admise unele erori la înregistrarea masivă a terenurilor, instanța le apreciază critic, ca fiind făcute cu scop de autoapărare.

Instanța de apel a apreciat drept neîntemeiate alegațiile părții apărării precum că inculpatul a respins învinuirea pe parcursul examinării cauzei, făcând declarații constante că nu a săvârșit fapta imputată, or vina acestuia este dovedită prin probatoriul anexat la materialele cauzei și cercetat în cadrul ședinței de judecată. Ad contrario, Colegiul nu a putut reține argumentul părții apărării precum că fapta inculpatului Boldișor Alexandru nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal, or componența infracțiunii a fost descrisă și argumentată.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal și că severitatea pedepsei aplicate inculpatului este justificată de modalitatea în care acesta a conceput și derulat activitatea infracțională, gravitatea faptei comise, care dovedesc perseverența infracțională ridicată

întru atingerea scopului urmărit. Din considerentele nominalizate, instanța de apel a apreciat că pedeapsa principală stabilită și individualizată de către instanța de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, fiind în limitele prevăzute la sancțiunea normei penale în baza căreia Boldișor Alexandru, a fost condamnat.

S-a constatat că instanța de fond a aplicat inculpatului Boldișor Alexandru, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, pedeapsa sub formă de amendă în cuantum de 700 (șapte sute) unități convenționale, adică în sumă de 35 000 (treizeci și cinci mii) lei, cu privarea de a ocupa funcții în domeniul reglementării proprietății funciare pe un termen de la 3 ani. Totodată acțiunile inculpatului Boldișor Alexandru, cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, infracțiune care în conformitate cu art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă, care se sancționează cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani. Careva circumstanțe agravante sau atenuante la aplicarea pedepsei nu au fost stabilite.

La fel, instanța de judecată la stabilirea pedepsei a ținut cont de faptul că Boldișor Alexandru anterior a fost condamnat, antecedentul penal fiind stins (vol. I f.d.121), nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog (vol. I f.d.122, f.d.125), inculpatul la locul de trai se caracterizează exclusiv pozitiv (vol. I f.d.28).

Instanța de apel nu a reținut argumentele apelanților referitoare la liberarea de răspundere penală a inculpatului Boldișor Alexandru în legătură cu expirarea termenului de prescripție, or, infracțiunea incriminată prevăzută la art. 328 alin. (1) Cod penal, care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, a fost consumată în anul 2017, nefiind stabilită data comiterii, astfel, că termenul de prescripție care pentru asemenea categorie de infracțiuni este de 5 ani, încă nu a expirat.

Părțile vătămate Cocean Gheorghe și Cocean Daria pretind că în urma acțiunilor inculpatului, li-a fost cauzat prejudiciu material, care constă din costul loturilor de teren, pentru care au fost emise titluri de autentificare pe numele lui Topor Serghei. Astfel, părțile vătămate pretind că, prejudiciul cauzat este de 2 070 lei și 5 322 lei. Colegiul penal a reținut că în cadrul ședinței a fost demonstrat în afara oricărui dubiu că, inculpatul Boldișor Alexandru, în lipsa cererilor depuse către Cocean Gheorghe și Cocean Daria, a întocmit alte titluri de autentificare a dreptului asupra terenului, pentru a recupera prejudiciul cauzat părților vătămate. Așa dar, părților

vătămate, în temeiul titlurilor de proprietate, eliberate de către primăria XXXXXXXX, r-l Ștefan Vodă, le-au fost atribuite loturile de teren cu nr. cadastrale xxxxxxxxxxxx (cu o suprafață de 0,3293 ha, înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri sub nr.2073, din 01.02.2005) și xxxxxxxxxxxx (cu o suprafață de 0,5006 ha înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri, sub nr.1973 din 25.08.2001). Respectiv, la moment părțile vătămate dețin în proprietate alte terenuri amplasate în s. XXXXXXXX, r-nul Ștefan Vodă. Prin urmare, deoarece părțile vătămate au redobândit dreptul de proprietate asupra altor terenuri, în locul terenurilor de care au fost deposedați, Colegiul a reiterat că instanța de fond în mod corect a ajuns la concluzia că, prejudiciul material care le-a fost cauzat inițial, a fost reparat, astfel a fost adusă satisfacție echitabilă persoanei vătămate. În așa mod, în scopul evitării compensării duble a prejudiciului material din contul inculpatului, în mod corect s-a respins acțiunea civilă ca fiind neîntemeiată.

Colegiul a considerat că instanța de fond în mod justificat a dispus încasarea de la Boldișor Alexandru în bugetul de stat cheltuielilor de judecată în sumă de 1 820 (o mie opt sute douăzeci) lei, suportate pentru întocmirea raportului de expertiză grafoscopică nr. 160 din 13.08.2018, în mărime de 1820 lei, în rest cerința procurorului privind încasarea de la Boldișor Alexandru în bugetul de stat a cheltuielilor de judecată în sumă de 22 224, 25 lei constituite din salariul procurorului și consultantului, în mod justificat a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpat, care invocând incidența pct. 11) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită constatarea expirării termenului de prescripție din momentul comiterii infracțiunii, cu pronunțarea unei soluții prin care în privința lui Boldișor Alexandr, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal să fie aplicare prevederile art. 60 Cod penal, în legătură cu intervenirea prescripție atragerii la răspundere penală.

5.1 *În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat că infracțiunea de la art. 328 alin. (1) Cod penal, săvârșită în anul 2017, nefiind stabilită data concretă a comiterii acesteia, conform art. 16 alin. (3) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, pentru care termenul de prescripție, care condiționează tragerea la răspunderea penală a inculpatului, este de 5 ani, și a expirat în anul 2022.*

Remarcă că a achitat amenda stabilită prin sentință primei instanțe.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul și părțile vătămate Cocean Daria și Cocean Gheorghe, au prezentat referințe pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Potrivit recursului ordinar declarat de către inculpat, se invocă temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când *există o cauză de înlăturare a răspunderii penale*.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus,

după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În atare circumstanțe, având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar va analiza alegațiile recurentului în privința hotărârii instanței de apel referitor la încetarea procesului penal în privința lui Boldișor Alexandr, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Argumentul de bază invocat de inculpat este expirarea termenului de prescripție de 5 ani prevăzut de art. 60 Cod penal, considerând că pentru infracțiunea prevăzută la art. 328 alin. (1) Cod penal, consumată în anul 2017, termenul de prescripție a expirat în anul 2022.

În sensul dat Colegiul penal statuează, că acțiunile inculpatului Boldișor Alexandr prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (3) Cod penal, se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”. Altfel, conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, expiră termenul în decurs de 5 ani.

Deși, la caz, recurentul supune dispuței incidentul procedural legat de suspendarea curgerii prescripției, urmează de notat că Legea penală în acest aspect este suficient de clară și previzibilă, nelăsând loc de interpretări.

Potrivit art. 60 alin. (2) Cod penal, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

În corespundere cu art. 466 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, hotărârea primei instanțe și a instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării deciziei în apel.

Conform materialelor cauzei, fapta s-a consumat în anul 2017 iar decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 14.12.2021.

Raportând normele menționate supra la cauza supusă recursului ordinar, Colegiul constată că instanța de fond a emis sentința de condamnare în termen prevăzut de art. 60 Cod penal - 5 ani (din 2017 până în 2021), fapt ce duce la netemeinicia argumentului prin incidența expirării termenului de prescripție de 5 ani.

La fel, Colegiul penal, în contextul celor relatate, reține că instanța de apel a constatat că termenul de tragere la răspundere penală a inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal nu a expirat, dânsul fiind pasibil răspunderii penale.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în decizia Curții de Apel contestate, or temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența

CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4), Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Boldișor Alexandru xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **11 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie